

A megjelenés iparjogvédelmi oltalma – a formatervezési minta-oltalom és alternatívái

Szöllősi Gusztáv

Szellemi tulajdon Nemzeti Hivatala

Osztályvezető

Mintaoltalmi Osztály

Magyar Védjegy Egyesület

elnökségi tag

Mi a formatervezési minta?

A termék egészének,

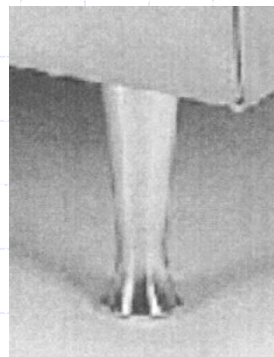

Isz.: 90883

Isz.: 89547

Vagy részének a megjelenése.

Isz.: 91087

Mi a formatervezési minta?

A megjelenést magának a terméknek, illetve a díszítésének a külső jellegzetességei alkotják.

Jellegzetességnek számít különösen a:

- ❖ rajzolat,
- ❖ körvonalak,
- ❖ színek,
- ❖ alak,
- ❖ felület,
- ❖ felhasznált anyagok jellegzetességei

Terméknek minősül bármely ipari vagy kézműipari árucikk.

Egyebek
mellett:

❖ csomagolás

Isz.: 90170

❖ kikészítés,

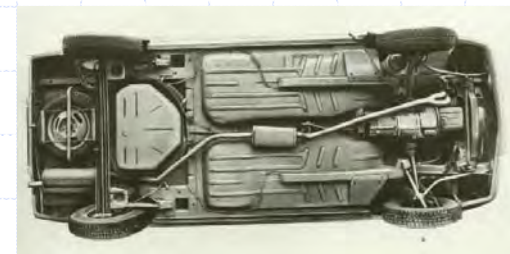
Isz.: 88819

❖ grafikai jelzések és a nyomdai betűformák,

Isz.: 90116

❖ összetett termék alkotóelemei.

Isz.: 81035

Formatervezésiminta-oltalomban részesülhet a minta, ha (Fmtv.1.§)

- ❖ **új** (azonos, vagy csak lényegtelen részletekben különböző minta korábban nem jutott nyilvánosságra),
- ❖ **egyéni jellegű** (a korábban nyilvánosságra jutott mintákhoz képest a tájékozott használóra eltérő összbenyomást tesz),
- ❖ (nincs kizárva az oltalomból)

Újdonság egyéni jelleg (példa)

Korábban nyilvánosságra
jutott minta

RCD 202155-0007

Nem új

RCD 202155-0006

Nincs egyéni jellege

Védjegy (33. áruosztály) vagy formatervezésiminta-oltalom?

Üsz: M9802552

Üsz: M9800678

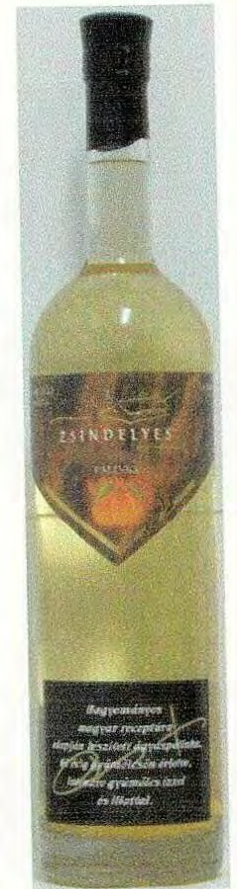
Lsz.: 201676

Lsz.: 200925

L.sz.: 200133

L.sz.: 198035

Védjegy vagy formatervezésiminta-oltalom?

Üsz.: D0000049

Lsz.: 89015

Lsz.: 88024

Lsz.: 87053

Védjegy, vagy formatervezésiminta-oltalom?

L.sz.:87816

Korábban nyilvánosságra
jutott minta

L.sz.:172955
(32. Áruosztály)

L.sz.:90050

Védjegy

vagy

Formatervezési-minta
oltalom

Lsz.: 181200

Lsz.: 138173

Lsz.: 89406

Lsz.: 91332

Lsz.: 189952

Lsz.: 91224

Védjegy, vagy formatervezésiminta-oltalom?

Védjegy

Árujelző. Értékét nem a megalkotás által, hanem a hozzá társított fogyasztói asszociációk révén nyeri el.

Formatervezési minta

Szellemi alkotás. Az értéke a létrehozáshoz szükséges alkotó tevékenység eredménye.

Védjegy, vagy formatervezésiminta-oltalom?

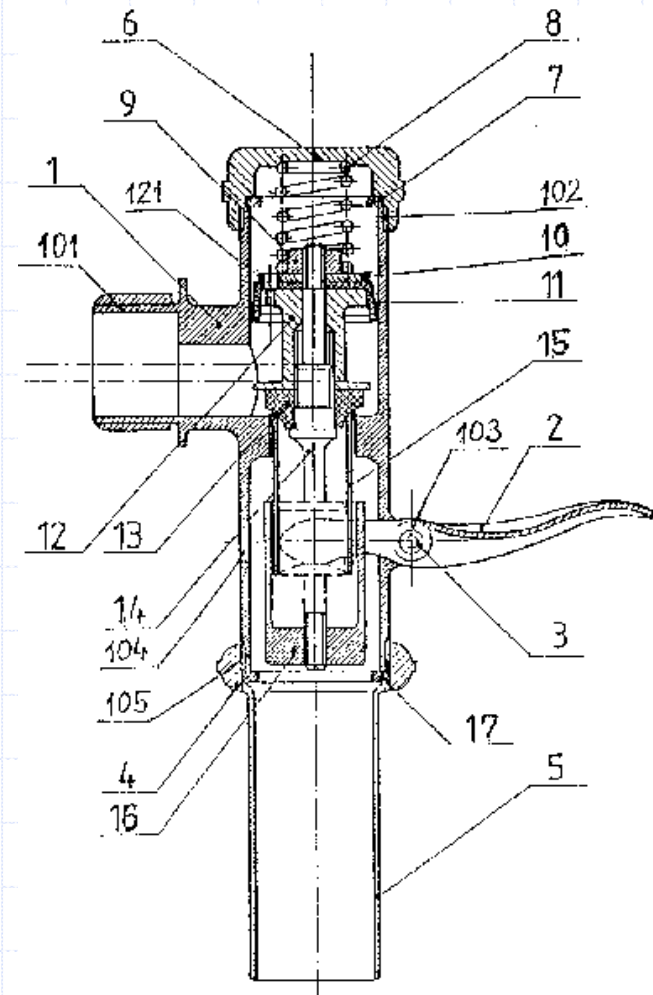
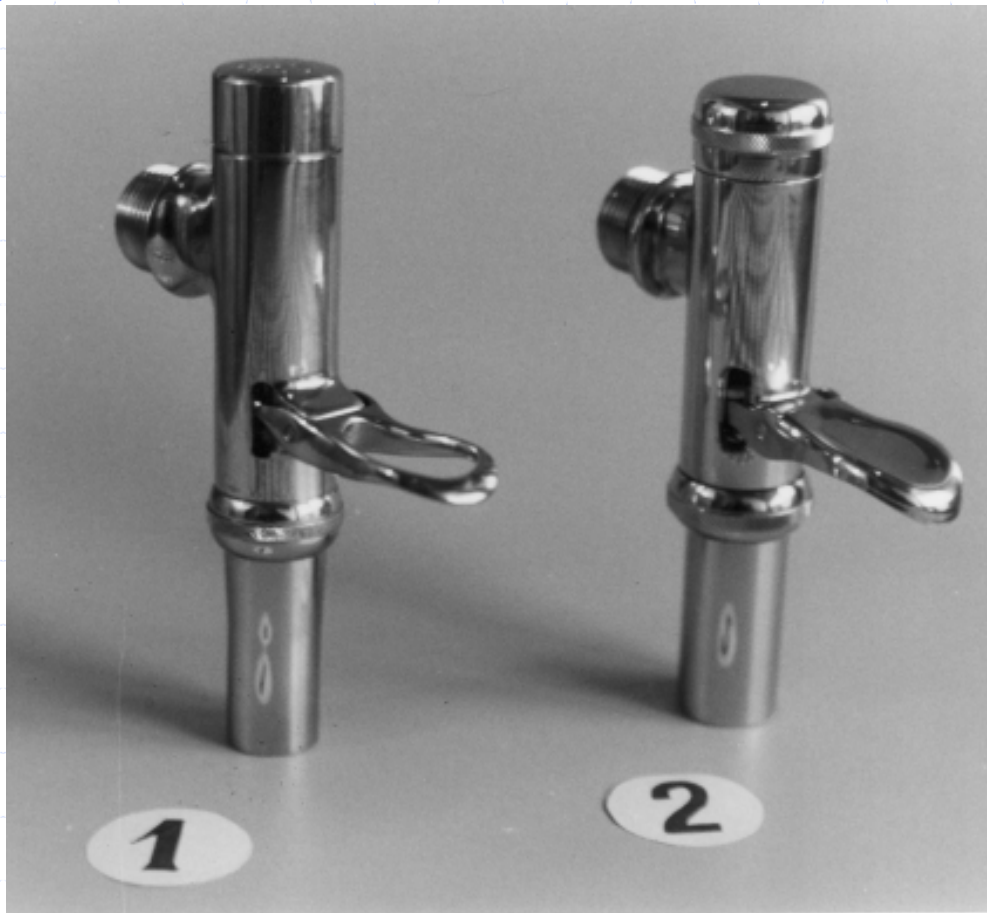
	Védjegy	Fminta
Szellemi alkotás	x	✓
A külső megjelenést védi	x	✓
Korlátlan oltalmi idő	✓	x
Az oltalomképesség elveszíthető	✓	x
Világviszonylatban új kell legyen	x	✓
Használati kötelezettség	✓	x

A termék külső megjelenésének az oltalma

Jogsabály	A biztosított védelem a formatervezési mintához képest	A formatervezési mintaoltalom (2001. évi XLVIII. tv)
1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról, 1991. évi XXXVIII. törvény a használati minták oltalmáról	Az oltalom tárgya: műszaki megoldás	Az oltalom tárgya: termék külső megjelenése.
1997. évi XI. törvény a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról	Árujelző. (pl.: palackforma, a betöltött italtra vonatkozik) A védjegy nem szükségszerűen szellemi alkotás. Értékét nem a megalkotás által, hanem a hozzá társított fogyasztói asszociációk révén nyeri el. Az oltalom feltétele a használat.	Szellemi alkotás. (A palackforma magára a palackra vonatkozik, függetlenül annak tartalmától) Oltalmi idő letelte után közkinccs. Az oltalmazhatósági követelményeket az elsőbbség napján kell kielégíteni
1999. évi CXXVI. törvény a szerzői jogról	Nem lajstromozott jog. Keletkezés: a mű létrehozásával	Az oltalom terjedelmét a lajstromíven szereplő fénykép határozza meg. Keletkezés: lajstromozással
1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról	Tilos az árut olyan jellegzetes külsővel ellátni amelyről a versenytársat szokták felismerni. Korábbi forgalmazás szükséges.	A termék piacra vitele előtt szerezhető oltalom.

Műszaki megoldás, vagy formatervezés?

A formatervezési-mintaoltalom megszerzésének lehetséges útjai

- ❖ Nemzeti út (Magyarországon a 2001. évi XLVIII. törvény)
- ❖ Közösségi formatervezésiminta-oltalmi rendszer (6/2002/EK tanácsi rendelet)
- ❖ Nemzetközi út (Hágai Megállapodás)

A nemzeti út

- ❖ Az SZTNH-hoz benyújtott bejelentésben lehet igényelni.
- ❖ Az SZTNH vizsgálja a bejelentést és engedélyezi az oltalmat.
- ❖ Az oltalom Magyarország területére érvényes.
- ❖ Az oltalmi idő 5 év, amely háromszor megújítható.

Közösségi formatervezésiminta-oltalmi rendszer

Lényege:

Az Európai Unió minden tagállamában **azonos**
hatállyal rendelkező oltalom

Két oltalmi lehetőség létezik:

- ❖ A lajstromozott közösségi mintaoltalom
- ❖ A lajstromozás nélkül fennálló közösségi mintaoltalom

Közösségi formatervezésiminta-oltalmi rendszer

A lajstromozott közösségi mintaoltalom:

- ❖ A Belső Piaci harmonizációs Hivatalhoz (BPHH, OHIM) benyújtott bejelentésben lehet igényelni.
- ❖ A BPHH vizsgálja a bejelentést és engedélyezi az oltalmat.
- ❖ Az oltalmi idő 5 év, amely háromszor megújítható.

Közösségi formatervezésiminta-oltalmi rendszer

A lajstromozás nélkül fennálló közösségi mintaoltalom:

- ❖ Az Európai Unió területén történő első nyilvánosságra-jutással keletkezik.
- ❖ Az oltalmi idő 3 év.
- ❖ Csak másolás ellen véd.
- ❖ A jogérvényesítés esetén bizonyítani kell az oltalomképességet

Nemzetközi út (Hágai Megállapodás)

Lényege: egyetlen bejelentéssel, egy nyelven, lényegében egy eljárás lefolytatásával több országra kiterjedő oltalom biztosítása.

Nemzetközi út (Hágai Megállapodás)

- ❖ A bejelentést a Szellemi Tulajdon Világszervezeténél (WIPO) lehet megtenni.
- ❖ A bejelentés benyújtható az SZTNH-nál is. Az SZTNH a vonatkozó díj megfizetését követően a bejelentést továbbítja a WIPO-hoz.
- ❖ A formai követelményeket a WIPO vizsgálja, a további nemzeti jog szerinti érdemi követelmények vizsgálata a nemzeti hivatalok feladata.

A költségek összehasonlítása

	Nemzeti	Közösségi	Nemzetközi
Költség 1. minta	32eFt (8eFt ha a bejelentő és a szerző megegyezik)	230EUR 65eFt bejelentési 120EUR 33eFt közzétételi díj	397 CHF (91eFt) bejelentési 17 CHF 4eFt (13eFt) közzétételi díj ábránként + 42CHF (9660Ft) megjelölt országoként
További minták	6400eFt (1600 Ft)	115EUR + 60EUR 49eFt	19 CHF (4.3eFt) + a fenti közzétételi díj
Vizsgálat	Teljes	Lényegében csak alaki	Alaki + nemzeti feltételek szerint

Mikor célszerű a nemzeti utat választani?

Ha csak Magyarország területére kívánunk oltalmat szerezni

Előnyei:

- ❖ Olcsó.
- ❖ Az eljárás magyar nyelven folyik.
- ❖ Az esetleges megsemmisítési eljárás, vagy egyéb jogvitás esetek hazai fórumok előtt folynak.
- ❖ Alaki és érdemi követelményekre kiterjedő vizsgálat.

Mikor célszerű a közösségi utat választani?

Ha az Európai Unió egész területére, de legalább 2-3 uniós országban kívánunk oltalmat szerezni.

Előnyei:

- ❖ Olcsó (Az országokénti nemzeti úton biztosított oltalomhoz képest.)
- ❖ Egy eljárás keretében biztosít oltalmat az összes tagállam tekintetében.

Hátrányai:

- ❖ Bármely uniós országban fennálló korábbi jogba ütközés megsemmisítési ok.
- ❖ Bármely uniós országban fennálló korábbi jogba ütközés megsemmisítési ok.
- ❖ A BPHH csak a formai követelményeket vizsgálja.

Mikor célszerű a nemzetközi utat választani?

Ha az Európai Unió területén kívüli országokban kívánunk oltalmat szerezni.

Előnyei:

- ❖ Olcsó (Az országonkénti nemzeti úton biztosított oltalomhoz képest.)
- ❖ Egy eljárás keretében biztosít oltalmat az összes tagállam tekintetében.

Hátránya:

- ❖ Több iparilag fejlett ország nem tagja a Hágai Megállapodásnak.

Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!

Lsz: 88932